

การเปรียบเทียบพฤติกรรม

การมีส่วนร่วมต่อการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา
สาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้วิธีการสอนแบบมโนทัศน์
ภูมิหลัง

ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาในสาระภูมิศาสตร์นั้น เน้นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนท่องจำ เนื่องด้วยเนื้อหาที่มีขอบข่ายกว้างและซับซ้อน ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวไม่สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องภูมิศาสตร์ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) สาระภูมิศาสตร์ ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียนให้ใช้เหตุผลทางภูมิศาสตร์และความเข้าใจเชิงภูมิศาสตร์เพื่อการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเอารูปแบบการสอนมโนทัศน์ ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจมโนทัศน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ โดยการค้นหาค้นหาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของสิ่งนั้น มาใช้ในรายวิชาสังคมศึกษา 9 เรื่อง ธรณีภาค เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนบรรลุจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้น ม. 5 ที่เรียนรายวิชาสังคมศึกษา 9 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 25645
จำนวน 240 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1

จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์ เรื่อง ธรณีภาค จำนวน 4 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 4 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ธรณีภาค จำนวน 30 ข้อ

ขั้นที่ 2

จัดการเรียนรู้แบบปกติในคาบที่ 1 และสอบเก็บคะแนน

ขั้นที่ 3

จัดการเรียนรู้แบบมโนทัศน์ 3 คาบเรียน และสอบเก็บคะแนน

ขั้นที่ 4

ดำเนินการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 4 ก่อนและหลังเรียน เรื่อง ธรณีภาค โดยใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์ เพื่อเขียนสรุปผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลของรูปแบบการสอนมโนทัศน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะความคิดรวบยอด รายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ธรณีภาค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับรูปแบบการสอนมโนทัศน์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์สามารถแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เนื่องจากรูปแบบการสอนมโนทัศน์ ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจมโนทัศน์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดยการค้นหาค้นหาคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญของสิ่งนั้นมากยิ่งขึ้น อีกทั้งนักเรียนได้พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนบรรลุจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะ

ครูผู้สอนควรเน้นการใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อสะท้อนความรู้และกระตุ้นให้นักเรียนแสดงศักยภาพของตนเองมากกว่าการทดสอบด้วยแบบทดสอบเพียงอย่างเดียว เช่น การสร้างแผนผังความคิด เป็นต้น

อ.โยธินนา เหลี่ยมภาค
กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 9 ก่อนและหลังเรียน เรื่อง ธรณีภาค โดยใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์

สมมติฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 9 หลังเรียน เรื่อง ธรณีภาค โดยใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์ มีมากกว่าก่อนใช้รูปแบบการสอนมโนทัศน์

ตัวแปรที่ศึกษา

รูปแบบการสอนมโนทัศน์